

PRVO IZVJEŠĆE O KRETANJU DOMAĆE FRANŠIZNE INDUSTRIJE U HRVATSKOJ

Uzlazna putanja hrvatske franšizne scene, sve više domaćih brandova uspješno franšizira svoj posao!

CFCG | COLAK FRANCHISE
CONSULTING GROUP

Uvod u izvješće o franšiznoj industriji u Hrvatskoj

Franšizna industrija u Hrvatskoj prolazi kroz razdoblje brzog rasta i promjena, koje je obilježeno snažnim razvojem domaćih franšiznih sustava. U posljednjih nekoliko godina, hrvatsko tržište franšiza doživljava neviđen rast, što ukazuje na sve veću popularnost ovog poslovnog modela među poduzetnicima i investitorima.

Jedan od ključnih pokretača ovog rasta je internacionalizacija hrvatskih malih brandova, koji sve više prepoznaju potencijal franšiznog poslovnog modela kao sredstvo za širenje i skaliranje svojih poslovanja izvan nacionalnih granica. Takav razvoj omogućava hrvatskim franšizama da uđu na nova tržišta i ostvare konkurentske prednosti u globalnom okruženju.

Što se tiče industrijskih sektora, hrvatska franšizna industrija pokazuje veliku raznolikost, s franšizama koje pokrivaju širok spektar djelatnosti, od ugostiteljstva i maloprodaje do usluga, obrazovanja i medicine. Ova raznolikost pruža poduzetnicima širok izbor poslovnih prilika i potiče inovaciju unutar industrije.

U budućnosti se očekuje nastavak rasta broja domaćih franšiznih sustava, a zdravi rast franšizne industrije i interes investitora mogli bi poslužiti kao katalizator za širenje franšiznog poslovanja u regiji. Kako hrvatsko tržište franšiza postaje trendsetter u regiji, vjerojatno će potaknuti rast franšiznih sustava i u susjednim zemljama, čime će dodatno ojačati regionalnu franšiznu industriju.

Sve u svemu, hrvatska franšizna industrija nalazi se u uzlaznoj putanji, s izraženim rastom domaćih franšiznih sustava i internacionalizacijom malih hrvatskih brandova. Raznolikost industrijskih sektora i pozitivni trendovi na tržištu pružaju snažan temelj za daljnji razvoj i rast franšizne industrije u Hrvatskoj i širem regionalnom okruženju.

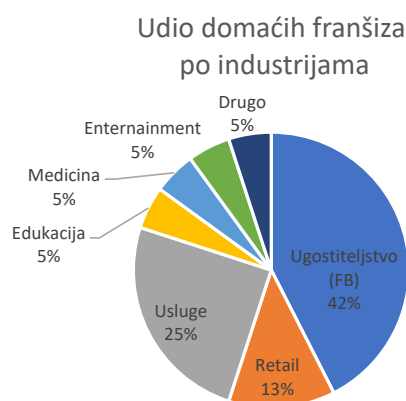
Rast domaćih franšiznih sustava po broju franšiznih jedinica

Primjeri rasta nekih od trenutnih domaćih franšiznih sustava. Ukupan broj franšiznih jedinica, vlastitih jedinica te franšiznih jedinica u Hrvatskoj i inozemstvu prikazan je u tablici u nastavku:

Ime Branda	Industrija u kojoj poslujete:	Koje godine je brand osnovan:	Broj prodanih franšiza u 2021:	Broj prodanih franšiza u 2022:	Ukupni broj vlastitih jedinica:	Broj franšiznih jedinica u Hrvatskoj:	Broj franšiznih jedinica internacionalno (izvan Hrvatske):	Ukupni broj franšiznih jedinica:
Dog&Style	Retail	2018	2	0	1	1	0	1
Fish Delish	Ugostiteljstvo (F&B)	2020	1	2	2	6	7	4
CityPal	Izdavaštvo	2016	1	2	2	5	0	5
Tunaholic fish bar	Ugostiteljstvo (F&B)	2020.	2	3	1	2	2	5
Cammeo	Usluge	2006	20	35	68	360	61	419
KiDS Escape Room	Usluge	2019	0	3	1	3	0	3
Valera Vita	Medicina	2021	0	2	1	2	0	2
FastReview	Usluge	2021	5	5	2	1	10	10
Odgoj s glazbom	Edukacija	2018	2	5	1	7	1	7
Mangia	Retail	2021	0	0	3	0	0	0
Street food No.1	Ugostiteljstvo (F&B)	2022	0	0	1	0	0	0
Jeti	Ugostiteljstvo (F&B)	2016	0	1	1	3	0	3
Friendly Fire	eSports	2017	1	2	3	3	8	11
JETI	Ugostiteljstvo (F&B)	2019	1	1	1	3	0	3
BABY STEPS	Edukacija	2012.	-	3	2	3	0	3

Usporedba hrvatskog i globalnog tržišta franšiza po sektorima industrija

Na temelju prikupljenih podataka o udjelima franšiznih sustava po industriji na hrvatskom tržištu, možemo napraviti usporedbu s globalnim franšiznim trendovima.

Usporedbom hrvatskog tržišta s globalnim trendovima, možemo primijetiti neke razlike i sličnosti:

- Ugostiteljstvo (F&B) je popularniji sektor na hrvatskom tržištu (42%) u odnosu na globalni prosjek (25%). To ukazuje na veću potražnju za franšizama u sektoru hrane i pića u Hrvatskoj.
- Usluge zauzimaju veći udio na globalnom tržištu (30%) u usporedbi s hrvatskim tržištem (25%). To ukazuje na mogućnost širenja franšiznih sustava

u sektoru usluga u Hrvatskoj kako bi se uskladili s globalnim trendovima.

- Retail (maloprodaja) ima manji udio na hrvatskom tržištu (13%) u odnosu na globalni prosjek (20%). To pokazuje da postoji prostor za rast franšiza u maloprodaji na hrvatskom tržištu kako bi se postigla veća usklađenost s globalnim trendovima.
- Edukacija ima veći udio na globalnom tržištu (10%) u odnosu na hrvatsko tržište (5%), što ukazuje na potencijal za razvoj franšiznih sustava u obrazovnom sektoru u Hrvatskoj.

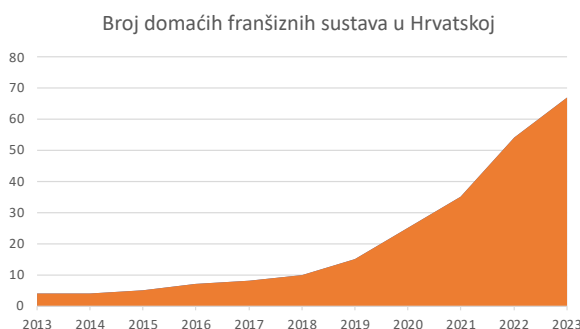
Sektori medicine, zabave i ostalih industrija imaju podjednake udjele na globalnom tržištu i hrvatskom tržištu (5% svaki).

U zaključku, usporedba hrvatskog tržišta s globalnim trendovima franšiza po industriji ukazuje na raznolikost i mogućnosti za rast i širenje franšiznih sustava u Hrvatskoj. Postoje određene industrije u kojima hrvatsko tržište ima potencijal za rast kako bi se uskladilo s globalnim trendovima, kao što su usluge, maloprodaja i edukacija.

Rast broja domaćih franšiznih sustava u Hrvatskoj (2013-2023)

Na temelju dostavljenih podataka, u razdoblju od 2013. do 2023. godine, broj domaćih franšiznih sustava u Hrvatskoj pokazuje značajan rast. U nastavku su navedeni ključni uvidi iz podataka s prilagođenim postotcima rasta:

- U razdoblju od 2013. do 2016. godine, broj domaćih franšiza rastao je minimalnim tempom s 4 u 2013. na 7 u 2016. godini.
- Od 2017. do 2019. godine, primijećen je blagi rast broja domaćih franšiza s 8 u 2017. na 15 u 2019. godini.
- Rast se nastavio ubrzavati od 2020. do 2023. godine, s impresivnim povećanjem broja domaćih franšiza s 25 u 2020. na 67 u 2023. godini. To je povećanje od 168% u razdoblju od tri godine.

Usporedba s Novim Zelandom:

Novi Zeland, zemlja slične veličine populacijom, ima razvijeniji franšizni sektor s više od 630 franšiznih sustava. Franšizna industrija u Novom Zelandu čini oko 10% BDP-a zemlje. Što se tiče razvoja franšizne industrije na Novom Zelandu, ona je doživjela stabilan rast tijekom godina. Novi Zeland se često smatra jednom od zemalja s najvećom gustoćom franšiza po glavi stanovnika.

Prognoza rasta broja domaćih franšiznih sustava u Hrvatskoj u sljedećih 10 godina:

Ako se trenutni rast nastavi, broj domaćih franšiznih sustava u Hrvatskoj mogao bi se udvostručiti ili čak utrostručiti u sljedećih 10 godina. Pretpostavimo da će rast biti sličan onome u posljednje tri godine (168%), broj domaćih franšiza u Hrvatskoj mogao bi porasti na oko 180 do 202 u sljedećih 10 godina.

Važno je napomenuti da ova pretpostavka temelji se na trenutnim trendovima rasta i može se promijeniti ovisno o različitim ekonomskim, političkim i tržišnim čimbenicima.

Prognoza za budućnost hrvatske franšizne industrije

Na temelju trenutnih podataka, hrvatska franšizna industrija pokazuje znakove stabilnog rasta i raznolikosti među različitim industrijama. Budući rast za novi franšizni sustav može se temeljiti na sljedećim čimbenicima:

- Potražnja na tržištu: Franšize u industriji hrane i pića (F&B) trenutno imaju najveći broj marki, što ukazuje na postojanu potražnju na tržištu. Novi franšizni sustavi u ovoj industriji i sličnim industrijama mogu očekivati snažniju potražnju i veće šanse za rast.
- inovacija i diferencijacija: Franšize koje nude jedinstvene proizvode ili usluge, kao što su Friendly Fire i FastReview, mogu očekivati brži rast u odnosu na konkurente koji nude slične proizvode ili usluge.

- Međunarodna ekspanzija: Franšize koje se uspješno šire izvan Hrvatske, poput Muzeja Iluzija i Surf'n'Fries-a, mogu očekivati veći rast i prepoznatljivost marke na međunarodnoj razini.

Prognoza za budućnost hrvatske franšizne industrije sugerira kontinuirani rast i razvoj, posebno u industrijama s većom potražnjom, kao što su hrana i piće (F&B) te uslužni sektor. Franšize koje se mogu prilagoditi promjenjivim potrebama potrošača i koje istražuju međunarodna tržišta mogu očekivati veći rast u budućnosti. Također, previđa se nekoliko stotina primatelja franšiza u Hrvatskoj u narednom razdoblju od 10 godina.

Kretanje franšizne industrije u svijetu i trendovi

Globalna franšizna industrija doživljava značajan rast u posljednjih nekoliko godina. Prema podacima Frandata i International Franchise Association (IFA), franšizni sektor bilježi rast u različitim industrijama. Neki od ključnih trendova koji oblikuju globalno tržište franšiza uključuju:

Na temelju analize tržišnih trendova i podataka do 2022. godine, nekoliko industrija u franšiznom sektoru očekuje se da će pokazati snažan rast na globalnoj razini u dolazećim godinama. Sljedeće industrije su prepoznate kao sektori s najvećim rastom:

- Brza hrana (QSR) i ugostiteljstvo: S rastom dostave hrane, inovativnih poslovnih modela i prilagodbe potrošačkim navikama, ovaj sektor će i dalje rasti.
- Zdravstvena i fitness industrija: S povećanom svijesti o zdravlju i dobrobiti, fitness franšize, osobito boutique fitnes studiji, očekuju se da će rasti.
- Kućni i stambeni uslužni sektor: Usluge poput čišćenja, održavanja, popravaka i poboljšanja doma nastavit će rasti jer se sve više ljudi oslanja na stručnjake za održavanje svojih domova.
- Obrazovanje i usluge obuke: Franšize koje pružaju obrazovne usluge, osobito online tečajeve i programe za djecu, očekuje se da će rasti zbog povećane potražnje za fleksibilnim obrazovnim opcijama.
- Tehnološke i digitalne usluge: Franšize koje se bave digitalnim marketingom, web razvojem i IT podrškom također su postavljene za rast, jer sve više tvrtki traži stručnjake za digitalno tržište i podršku.

Ulazak PE fondova i drugih investitora u franšiznu industriju

U posljednjem desetljeću, sve veći broj privatnih kapitalnih (PE) fondova i drugih investitora prepoznaje potencijal franšizne industrije i ulaže značajna sredstva u ovaj sektor. Postoji nekoliko ključnih trendova koji su privukli investitore u franšizno poslovanje:

- **Stabilnost i predvidljivost prihoda:** Franšizni sustavi često nude stabilan i predvidljiv tok prihoda zahvaljujući dugoročnim ugovorima s franšizama i provizijama od prodaje. Ovakva stabilnost privlači investitore koji traže sigurne i dugoročne investicije.
- **Skalabilnost:** Franšize su poznate po svojoj sposobnosti brzog širenja i skaliranja, što investitorima nudi atraktivne mogućnosti rasta.
- **Diverzifikacija:** Ulaganje u franšize pruža investitorima priliku za diverzifikaciju portfelja, budući da franšizni sustavi obuhvaćaju različite industrije i tržišne segmente.

Među najvećim PE fondovima koji ulažu u franšiznu industriju su Roark Capital Group, Sentinel Capital Partners i Sun Capital Partners. Ovi fondovi su u posljednjih nekoliko godina realizirali niz uspješnih akvizicija i ulaganja u franšize diljem svijeta.

Jedan od recentnih primjera ulaganja PE fonda u franšiznu industriju je akvizicija Muzeja Iluzija od strane domaćeg InVera fonda. Ovaj slučaj ilustrira rastući interes investitora za ulaganje u inovativne i uspješne franšizne sustave s potencijalom za širenje na globalnoj razini.

Prognoze za budućnost franšizne industrije i ulaganja investitora su optimistične. Očekuje se da će PE fondovi i drugi investitori nastaviti ulagati u franšizne sustave koji pokazuju snažan rast i potencijal za širenje. S obzirom na stabilnost prihoda, skalabilnost i mogućnosti za diverzifikaciju, franšizna industrija će vjerojatno i dalje privlačiti značajna ulaganja u budućnosti.

Sažetak

- Hrvatska franšizna industrija doživljava brzi rast i promjene, s naglaskom na razvoj domaćih franšiznih sustava i internacionalizaciju malih hrvatskih brandova. Sektori hrane i pića, usluge, maloprodaja, obrazovanje i medicine pokazuju veliku raznolikost, pružajući poduzetnicima širok spektar poslovnih prilika. Povećani interes privatnih kapitalnih fondova i drugih investitora za ulaganje u franšiznu industriju dodatno potiče rast ovog sektora. Globalni trendovi ukazuju na rast u industrijama brze hrane, zdravstva i fitnesa, kućnih usluga, obrazovanja te tehnoloških i digitalnih usluga. S obzirom na stabilnost prihoda, skalabilnost i mogućnosti za diverzifikaciju, očekuje se da će franšizna industrija i dalje privlačiti značajna ulaganja u budućnosti.
- S obzirom na postojeće podatke, novi franšizni sustav može očekivati različite razine rasta, ovisno o industriji i zrelosti marke, najčešće vidimo rast od 1-3 franšize u prvoj godini te 2-5 franšiza u drugoj godini franšiziranja. Franšize koje su već uspjele ostvariti rast na međuna-

rodnim tržištima, poput Fish Delish i FastReview, mogu pružiti uvid u potencijalne prilike za rast u budućnosti. Izlazak na strano tržište se najčešće događa u 2. ili 3. godini franšiznog poslovanja. Kako tržište nastavlja evoluirati, bit će ključno da se franšize prilagode promjenjivim potrebama i trendovima potrošača kako bi ostale konkurentne i osigurale održiv rast, jedan od primjera je hrvatski brand Friendly Fire koji uspješno franšizira u sklopu novonastale industrije e-sportova, Friendly Fire u sljedećih 12 mjeseci planira imati ukupno 14 objekata s time da su neki već otvoreni u BiH te Austriji, a potpisan je i Master Franšizni ugovor za Meksiko. Već sada se počinju pojavljivati i upiti od domaćih digitalnih konceptata koji također razmišljaju o skaliranju poslovanja kroz franšizni model što bi moglo otvoriti cijelu novi segment tkz. Digitalnih franšiza te spojiti IT industriju sa franšiznom.

Colak Franchise Consulting Group

Izvešće za hrvatsko tržište franšiza sastavila je Colak Franchise Consulting Groupa, vodeća consulting tvrtka u Hrvatskoj za franšizno savjetovanje. CFCG tvrtka do sada je stvorila preko 40 franšiznih sustava u Hrvatskoj i regiji, pružajući stručno znanje i podršku za rast i razvoj franšiznih marki. Osnivač CFCG-a je Andrija Čolak pionir franšizne industrije u Hrvatskoj i osnivač Surf'n'Fries branda.

Za sve dodatne informacije slobodno kontaktirajte CFCG na: info@cfcg.eu

CFCG | COLAK FRANCHISE
CONSULTING GROUP

www.cfcg.eu ■ info@cfcg.eu ■ tel: 091/418 2526